

**«Ўзагросуғурта» акциядорлик жамияти
акциядорларининг навбатдаги йиллик
умумий ийғилиши томонидан
2019 йил «29» июндаги 49-сонли
баённомаси билан
«ТАСДИҚЛАНГАН»**

**«Ўзагросуғурта»
акциядорлик жамияти
Ижроия органи тұғрисидаги
НИЗОМИ**

1. Умумий қоидалар.
2. Жамият ижроия органини тузиш тартиби.
3. Жамият ижроия органининг таркиби, ваколатлари ҳамда ҳуқук ва мажбуриятлари.
4. Жамият Башқаруви раисининг ваколатлари, ҳуқуклари ва мажбуриятлари.
5. Жамият ижроия органининг иш тартиби.
6. Жамият ижроия органининг жавобгарлиги.

1. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Мазкур Низом «Ўзагросуғурта» акциядорлик жамияти (матн давомида – Жамият деб номланади) ижроия органининг мақомини белгилайди ва унинг фаолияти, унинг тузиш ва аъзоларни сайлаш тартибини, шунингдек ҳар бир аъзонинг ҳуқук ва мажбуриятларини белгилайди. Жамият ижроия органи коллегиал ижроия органи - Жамият Башқаруви ҳисобланади. Жамият Башқарув аъзолари билан тузиладиган шартноманинг шартлари жамият Кузатув кенгаши томонидан тасдиқланади.

1.2. Мазкур Низом «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тұғрисидаги» Конун, жамият устави ва бошқа меъерий конунчиліктерге мувоффик ишлаб чиқылған.

2. ЖАМИЯТ ИЖРОИЯ ОРГАНИНИ ТУЗИШ ТАРТИБИ

2.1. Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлық қилиш ваколати коллегиал ижроия органи - Жамият Башқаруви томонидан амалга оширилади. Башқарув фаолиятига Жамият Башқарув раиси раҳбарлық қилади.

2.2. Жамият ижроия органининг раҳбари (Башқарув раиси) акциядорлар умумий ийғилиши қарори билан сайланади (тайинланади).

2.3. Жамият Башқарув аъзолари Кузатув кенгаши қарори билан бир йиллик муддатга сайланади (тайинланади).

2.4. Жамият Башқарув аъзолари номзодларини күриб чиқыш ва тасдиқлаш бўйича қарор Жамият Кузатув кенгаши аъзоларининг кўпчилик овози билан қабул қилинади.

2.5. Жамият Башқарув аъзолари номзодларини кўриб чиқыш ва тасдиқлаш шахсий таркибда кўриб чиқылади. Башқарув аъзоси номзоди Жамиятга уни жиноий жавобгарликка жалб этилганлиги тұғрисидаги фактлар ҳақида хабар бериши мажбур.

2.6. Жамият ижро органининг раҳбарини тайинлаш тұғрисидаги қарор, одатда, янгича фикрлайдиган, замонавий талабларга жавоб берадиган юқори малакали раҳбарлар, шунингдек, хорижий менежерлар ҳам иштирок этиши мумкин бўлган танлов асосида қабул қилинади.

2.7. Жамиятнинг Башқаруви аъзолари ўз номзодларини кўриб чиқилаётган акциядораларнинг умумий ийғилиши ёки Кузатув кенгаши мажлисларида иштирок этишлари мумкин.

2.8. Акциядорлар вакили сифатида иштирок этувчи ижроия органи вакилларининг ижроия органига аъзолар сайлаш масаласида овоз бериш тақиқланади.

2.9. Кузатув кенгаши томонидан Башқарув (Башқарув раисидан ташқари) таркибига номзодлар сайлангач, Башқарувнинг ҳар бир аъзоси билан Башқарув аъзоси мажбуриятларини бажариш бўйича шартнома тузилади Башқарувнинг ҳар бир аъзоси билан шартнома бир йил

муддатга тузилади, ҳамда уларнинг ҳар бири Жамият билан бир йил муддатга тузадиган шартномада белгиланиб, шартноманинг амал қилиш муддатини узайтириш ёки уни бекор қилиш мумкинлиги тўғрисида ҳар йили Кузатув кенгаши томонидан қарор қабул қилинади.

2.10. Бошқарув раиси билан шартнома бир йил муддатга тузилади ва шартноманинг амал қилиш муддатини узайтириш ёки уни бекор қилиш мумкинлиги тўғрисида ҳар йили акциядорлар умумий йиғилиши томонидан қарор қабул қилинади. Шартнома Жамият номидан жамият Кузатув кенгашининг раиси ёки Кузатув кенгаши ваколат берган шахс томонидан имзоланади.

2.11. Акциядорлар умумий йиғилиши томонидан сайланган (тайинланган) Жамият Бошқарув раисининг ваколатлари муддатидан илгари тугатилган тақдирда, Жамият Кузатув кенгашининг қарори билан белгиланган шахс унинг вазифаларини акциядорларнинг навбатдаги умумий йиғилишигача бўлган даврда вақтинча бажариб туришига йўл қўйилади.

2.12. Жамият устави, шунингдек бошвару аъзолиги шартномаси шартларининг бузилганлиги учун Бошқарув аъзоси эгаллаб турган мансабдан бошқарув аъзолик шартномасининг бекор қилиниши билан озод этилиши мумкин. Жамият Бошқаруви аъзоси билан шартноманинг бекор қилиниши ҳақидаги қарор Кузатув кенгаши томонидан кўпчилик овоз билан қабул қилинади. Жамият Кузатув кенгаши Жамият Бошқарув аъзолари билан тузилган шартномани, агар улар Жамият уставини қўпол тарзда бузса ёки уларнинг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) туфайли Жамиятга зарар етказилган бўлса, муддатидан илгари тугатиш (бекор қилиш) хуқуқига эга.

3. ЖАМИЯТ ИЖРОИЯ ОРГАНИНИНГ ТАРКИБИ, ВАКОЛАТЛАРИ ҲАМДА ХУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

3.1. Жамият Бошқаруви унинг кундалик фаолиятини бошқаради ва оператив раҳбарликни Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги, Жамият устави, акциядорлар умумий йиғилиши ва Жамият Кузатув кенгашининг қарорларига мувофиқ амалга оширади.

3.2. Жамият ижроия органининг ваколатига Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилишга доир барча масалалар киради, акциядорлар умумий йиғилишининг ёки жамият Кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар бундан мустасно.

3.3. Бошқарув аъзоларининг сон таркиби бир ишчи томонидан кўпи билан амалга оширилиши мумкин бўлган Бошқарув вазифалари ҳажми, Бошқарув аппаратининг қисқартирилиши, ишлаб чиқариш бошқарувидаги тақрорланувчи бўғинларни тугатиш ва шу муносабат билан Бошқарув харажатларининг қисқартирилиш тамойилларидан келиб чиқсан ҳолда аниқланади ва Бошқарув Раисини ҳисобга олганда 7 (егти) кишидан ташкил этади.

3.4. Жамият Бошқарувининг ваколатларига қўйидагилар киради:

- Жамиятнинг кундалик фаолиятида бошқариш самарадорлигини ташкил этиш;
- лавозим йўриқномалари, филиаллар, ваколатхоналар ҳақидаги низомлар, суғурта қоидалари, суғурта шартномалари (полислари)ни ва Жамиятнинг бошқа меъёрий ҳужжатларини тасдиқлаш;
- Жамиятнинг иш режалари, акциядорлар умумий йиғилиши ва кузатув кенгаши қарорлари бажарилишини таъминлаш;
- филиаллар томонидан тузиладиган суғурта шартномалари бўйича олиниши мумкин бўлган суғурта жавобгарлигининг чегаравий миқдорларини белгилаш;
- филиаллар томонидан мустақил равишда ҳал этилиб, тўланиши мумкин бўлган суғурта товоң (пул)лари чегаравий миқдорларини белгилаш;
- қонун ҳужжатларига мувофиқ инвестиция фаолиятини юритиш;
- ўз ваколати доирасида мол-мулкни сотиб олиш ва мол-мулкни бошқа шахсга ўтказиш билан боғлиқ битимлар (умумий қиймати қарор қабул қилинган санада Жамият соғ активларининг 15 фоизигача ташкил этадиган битимлар ёки ўзаро боғлиқ бир қанча битимлар) тузиш;

➤ Жамият фаолиятига доир акциядорлар умумий йигилиши, кузатув кенгаши ва бошқарув раиси ваколатига киритилмаган масалалар бўйича қарор қабул қилиш ва ички меъёрий хужжатларни тасдиқлаш;

➤ Жамиятнинг Бошқаруви қонун хужжатлари ва Жамиятнинг ички меъёрий хужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларга ҳам эга бўлишлари мумкин.

3.5. Жамият Бошқарувининг мажбуриятлари қўйидагилардан иборат:

➤ Жамиятни ривожлантириш дастурлари ва бизнес-режаларини ишлаб чиқиш, уларнинг бажарилишини ташкил этиш ва назорат қилиш;

➤ Жамиятнинг ваколатли бошқарув органи томонидан тасдиқланган бизнес-режада кўрсатилган миқдорларда фойда олишни таъминлаш;

➤ Жамият таркибий бўлинмаларининг ўзаро самарали фаолият юритишини таъминлаш;

➤ Жамият ходимларининг ижтимоий кафолатларига риоя қилинишини ва улар меҳнатининг муҳофаза қилинишини таъминлаш;

➤ ўз ваколатига тегишли ишларнинг ҳолати тўғрисидаги ахборотни акциядорларнинг умумий йигилишига ва Жамият Кузатув кенгашига белгиланган муддатда тақдим этиш;

➤ дивидендлар ҳисобланиши ва тўланиши бўйича акциядорларнинг барча ҳуқуқларига риоя қилиш;

➤ Ўзбекистон Республикаси қонун хужжатларига ҳамда Жамият фаолиятига оид ички хужжатларга риоя қилиш;

➤ Жамиятнинг Бошқаруви қонун хужжатлари, ушбу устав ва Жамиятнинг ички хужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.

3.6. Жамият Бошқарувининг ҳуқуқлари қўйидагилардан иборат:

➤ қонунчиликка, мазкур устав ва шартномага асосан ўзига тегишли ваколатларга мувофиқ, мустақил равишда Жамиятнинг жорий фаолиятида раҳбарлик қилишда туғилган барча саволларни ҳал этиш;

➤ Жамият Бошқаруви қонун хужжатлари, ушбу устав ва Жамиятнинг ички хужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқукларга ҳам эга бўлиши мумкин.

3.7. Бошқарув аъзолари, улар билан тузилган Ижроия органида Бошқарув аъзоси вазифасини бажариш тўғрисидаги шартнома, акциядорлар умумий йигилиши, жамият Кузатув кенгаши ва Бошқарув раисининг қарорлари билан белгиланган ваколатлар доирасида фаолият юритадилар. Жамият Бошқаруви аъзоларига Бошқарув аъзоси вазифасини бажарганлиги учун тўланадиган ҳақ миқдори Жамият фаолиятининг самарадорлигига тўғридан-тўғри боғлиқ бўлади ва шартномада белгиланади. Тузиладиган шартноманинг шартлари Жамият Кузатув Кенгаши томонидан тасдиқланади.

4. ЖАМИЯТ БОШҚАРУВИ РАИСИННИНГ ВАКОЛАТЛАРИ, ҲУҚУҚЛАРИ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

4.1. Жамият Бошқаруви раисининг ваколатларига қўйидагилар киради:

➤ ўзининг ваколатлари доирасида Жамиятнинг ишига раҳбарлик қилиш;

➤ Жамият Кузатув кенгашининг розилигига кўра унинг ишида маслаҳат овози билан иштирок этиш;

➤ ўз ваколати доирасида мол-мулкни сотиб олиш ва мол-мулкни бошқа шахсга ўтказиш билан боғлиқ битимлар (умумий қиймати қарор қабул қилинган санада Жамият соғ активларининг 15 фоизигача ташкил этадиган битимлар ёки ўзаро боғлиқ бир қанча битимлар) тузиш масалаларини зарур ҳолларда кўриб чиқиш;

➤ Жамият номидан хужжатларни имзолаш;

➤ Жамият филиаллари, ваколатхоналари, шўъба ва тобе хўжалик жамиятларининг ишини мувофиқлаштириш;

➤ шўъба ва тобе хўжалик жамиятларининг штат жадвалини тасдиқлаш;

➤ филиаллар ва ваколатхоналар раҳбарларини лавозимига тайинлаш ва лавозимидан озод қилиш;

- филиаллар ва ваколатхоналар раҳбарлари ўринбосарларини ва бош ҳисобчиларини лавозимига тайинлаш ва лавозимидан озод қилиш;
- Жамият шўъба хўжалик жамиятлари, ваколатхоналари ва филиаллари, Жамиятнинг барча ходимлари бажариши мажбурий бўлган буйруқлар чиқариш, кўрсатмалар ва топшириқлар бериш;
- Жамият номидан ишончномасиз иш юритиш;
- барча мулк шаклларидағи корхона, муассаса ва ташкилотларда унинг манфаатларини ҳимоя қилиш;
- Жамият бошқаруви аппарати ходимлари, филиаллар ва ваколатхоналар штат жадвалини кузатув кенгаши томонидан белгиланган Жамият ходимларининг чекланган миқдори ва тузилмаси доирасида тасдиқлаш;
- банкларда ҳисоб ракамлар шу жумладан валюта ҳисоб ракамларини очиш ва Жамиятнинг банк ва бошқа молия ҳужжатларида биринчи имзо ваколатига эга бўлиш;
- ўзининг ваколатлари доирасида мижозлар, корхона, муассаса ва ташкилотлар билан шартномаларни имзолаш ва турли битимлар тузиш;
- Жамият номидан амалдаги қонунчиликка асосан ишончномаларни бериш;
- сұғурта товони (пули) тўланишига рухсат бериш ва рухсат бериш тартибини белгилаш;
- компаниянинг инвестиция фаолиятини ривожлантириш;
- Жамият Бошқаруви раиси, қонунчилик, ушбу устав ва Жамиятнинг ички ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларга ҳам эга бўлиши мумкин.

4.2. Жамият Бошқарув раисининг мажбуриятлари қўйидагилардан иборат:

- қонунчиликка мувофиқ Жамиятда бухгалтерия ҳисоби ва ҳисботини тўғри ташкил этиш,
- йиллик ҳисботлар ва бошқа молиявий ҳисботлар тегишли органларга ўз вактида тақдим этилишини, шунингдек акциядорларга, кредиторларга ва бошқа олувчиларга юбориладиган Жамият фаолияти тўғрисидаги маълумотлар тақдим этилишини таъминлаш;
- Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги ҳужжатларни Жамиятнинг Кузатув кенгаши, тафтиш комиссияси ёки Жамият аудитори талабига кўра тақдим этиш;
- Жамиятнинг тижорат сирини ташкил этувчи ахборотларни сир саклаш;
- хизмат ёки тижорат сирини ташкил этувчи ахборотнинг Жамият ходимлари томонидан сир сакланишини таъминлаш;
- Жамиятни малакали кадрлар билан таъминлаш, Жамият ходимларининг билими, малакаси, тажрибаси ва қобилияtlаридан самарали фойдаланиш чораларини кўриш;
- давлат статистика ҳисботи ва бухгалтерия ҳисботини тегишли органларга тўлиқ ва ўз вактида тақдим этилишини таъминлаш;
- Жамият Бошқаруви раиси қонун ҳужжатлари, ушбу устав ва Жамиятнинг ички ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятларга ҳам эга бўлиши мумкин.

4.3. Жамият Бошқарув раисининг ҳуқуқлари қўйидагилардан иборат:

- Жамият ходимларини ишга қабул қилиш, улар билан меҳнат шартномаларини тузаш ва бекор қилиш;
- уларга нисбатан интизомий жазо чораларини қўллаш, ходимлар томонидан меҳнат ва ижро интизомига риоя этилишини таъминлаш;
- Жамиятнинг барча ходимлари томонидан бажарилиши мажбурий бўлган буйруқ ва фармойишлар чиқарди ва қўрсатмалар беради;
- Жамият Бошқаруви раиси қонун ҳужжатлари, ушбу устав ва Жамиятнинг ички ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

5. ЖАМИЯТ ИЖРОИЯ ОРГАНИНИНГ ИШ ТАРТИБИ

5.1. Жамият Бошқаруви Жамият бизнес-режаси бажариши қандай бораётганлиги юзасидаги мажлислар зарур ҳолларда ўтказилади. Жамият Бошқаруви акциядорлар умумий йиғилиши ёки Кузатув кенгашининг мажлисларига таклиф этадиган масалалар олдин

мажбурий тартибда Бошқарув мажлисида муҳокама қилиниши лозим. Акциядорлар умумий йиғилишида ёки Кузатув кенгаши мажлисида Бошқарувнинг фикрини Бошқарув раиси ёки Бошқарув раиси томонидан тайинланган вакил томонидан тақдим этилади ва ҳимоя қилинади.

5.2. Бошқарув мажлисими Раис ёки кўриб чиқилаётган масалаларни инобатга олган ҳолда унинг ўринbosарларидан бири олиб боради.

5.3. Жамият Бошқарувининг мажлисими ўтказишга кворум мавжуд бўлиши учун Жамият Бошқаруви аъзоларининг камидаги 2/3 (учдан икки қисми) ҳозир бўлиши керак. Жамият Бошқарувининг қарори мажлисида иштирок этаётган Бошқарув аъзоларининг оддий кўпчилик овози билан қабул қилинади.

5.4. Бошқарув мажлисида масалалар ҳал этилаётганда Бошқарувнинг ҳар бир аъзоси битта овозга эга. Овозлар тенг бўлиб қолган тақдирда Жамият Бошқаруви йиғилишига раислик қилувчининг овози ҳал этувчи ҳисобланади.

5.5. Бошқарувнинг бир аъзоси ўз овозини бошқарувнинг бошқа аъзосига беришига йўл қўйилмайди.

5.6. Бошқарув мажлисига масалаларни бошқарув Раиси, бошқарув аъзолари кузатув кенгаши, тафтиш комиссияси киритишга хақли.

5.7. Бошқарув мажлиси котиби вазифалари ва функцияларини Компания раҳбариятининг тегишли буйруғи билан юклатилган бошқарув ходимларидан бири амалга оширади.

5.8. Бошқарув котибининг мажбуриятларига қўйидагилар киради:

➤ бошқарув аъзоларини бошқарув мажлиси ўтказилиши вақти, жойи ва кун тартиби тўғрисида ўз вақтида хабардор қилиш;

➤ бошқарув мажлиси материалларини ўз вақтида расмийлаштириш ва бошқарув аъзоларига юбориш (бериш);

➤ бошқарув мажлиси баённомаларини юритиш;

➤ бошқарув мажлиси ўтказилишини техник ва ташкилий жиҳатдан таъминлаш;

➤ бошқарув фаолияти билан боғлиқ бўлган барча хужжатлар (мажлис баённомалари, мажлис материаллари ва х.к.) ни сақланиши ва ҳисоби юритилишини таъминлаш.

5.9. Бошқарув мажлисининг баённомаси мажлисида иштирок этаётган бошқарув аъзолари ҳамда йиғилишда иштирок этганлар томонидан имзоланади.

5.10. Бошқарув котиби Жамият Бошқаруви мажлисларида баённома юритилишини ташкил этади. Бошқарув мажлислари баённомаларидан кўчирма кузатув кенгашининг ва тафтиш комиссиясининг (тафтишчининг) аъзолари талабига кўра, қўйидагиларга тақдим этилади:

➤ мажбурий тартибда Кузатув кенгаши раисига ва тафтиш комиссиясига;

➤ Бошқарув Раиси розилиги билан бошқа мансабдор шахсларга ва аудитор сўровига кўра;

➤ мазкур қонунчиликка мувофиқ, бошқа шахс ва органларга (шу жумладан давлат органлари).

6. ЖАМИЯТ ИЖРОИЯ ОРГАНИНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

6.1. Тузилаётган битимда Бошқарув аъзоларидан бири шу битимда молиявий манфаатдор бўлган ҳолда, манфаатдор эканлиги ҳақида Бошқарув Раисига қарор чиқаришдан олдин хабар беришга мажбур ва мазкур битим юзасидан қарор қабул қилаётганда муҳокамада иштирок этишга ҳақли эмас ва овоз бериш ҳуқуқига эга эмас.

6.2. Бошқарув аъзолари жисмоний ва юридик шахслар билан меҳнат муносабатлари юритиш билан бирга уларнинг манфаатлари ва мақсадини кўзлаб, ўз мансабидан фойдаланиши мумкин эмас.

6.3. Бошқарув аъзолари Жамият мол –мулкини тасаррuf этиш орқали шахсий фойда олишни қўзда тутишга йўл қўймаслиглари лозим.

6.4. Бошқарув аъзолари иш жараёнида Жамият маҳсулот сотувини ёки хизмат кўрсатишини мушкуллаштирувчи корхоналарни таъсис қилиш ёки таъсис этилиши чоғида

қатнашиши тақиқланади. Бошқарув аъзоси Жамиятда лавозимга тайинланган вақтдан бошлаб бундай корхоналарда ўз иштирокини тўхтатишга мажбур ва Кузатув кенгашига хабар бериши лозим.

6.5. Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилиги ва Жамият уставига мувофиқ Бошқарув аъзолари ўз вазифаларининг бажарилмаганлиги ёки номувофиқ тарзда бажарилганлиги натижасида юзага келган заар учун, заарнинг тўлиқ равишида қопланишига акциядорлик жамияти олдида жавобгардирлар.

6.6. Жамиятга заар етказилишига сабаб бўлган қарорга овоз беришида иштирок этмаган ёки ушбу қарорга қарши овоз берган Жамият Бошқарув аъзолари жавобгар бўлмайди, шу жумладан, акциядорлар умумий йигилиши ва Кузатув кенгашининг қарорига асосланган мажбуриятларни бажарилиши натижасида Жамиятга заар етказилишига олиб келган ва ушбу қарорга қарши овоз берган жамият Бошқарув аъзолари жавобгар бўлмайди.

6.7. Жамият ёки у жойлаштирган акцияларнинг ҳаммаси бўлиб камида бир фоизига эгалик қилувчи акциядор (акциядорлар) Жамиятга етказилган заарларнинг ўрнини қоплаш тўғрисидаги даъво билан Жамиятнинг Бошқарув аъзолари ёки аниқ бир Бошқарув аъзоси устидан судга мурожаат қилишга ҳақли.

6.8. Суд жамиятнинг Бошқарув раисини ёки бошқаруви аъзосини жамиятга мулкий заар етказганликда айборд деб топган тақдирда, ушбу аъзонинг, Бошқарув раисининг ёки бошқарув аъзосининг ваколатлари суднинг қарорига кўра, уларнинг хўжалик жамиятларида раҳбарлик лавозимини эгаллаши тақиқланган холда, бир йилдан кам бўлмаган муддатга тугатилиши мумкин.

6.9. Жамиятнинг Бошқарув раиси ёки бошқаруви аъзоси, шунингдек ишончли бошқарувчи жамиятга чалғитувчи ахборот ёки била туриб ёлғон ахборот тақдим этганлиги ёхуд ўзлари ёки ўз аффилланган шахслари томонидан фойда (даромад) олиш мақсадида йирик битим тузишни ва (ёки) йирик битим тузишни ва (ёки) аффилланган шахслар билан битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилишни таклиф этганлиги натижасида етказилган заар учун жавобгарликка тортилиши мумкин.